EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 6. 2. 2019
COM(2019) 52 final

2019/0025 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má zaujať v mene Európskej únie na deviatom zasadnutí Konferencie zmluvných strán Štokholmského dohovoru o perzistentných organických látkach, pokiaľ ide o návrhy na zmeny príloh A a B

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. PREDMET NÁVRHU

Tento návrh sa týka rozhodnutia o stanovení pozície, ktorá sa má v mene Únie zaujať na konferencii zmluvných strán Štokholmského dohovoru v súvislosti s plánovaným prijatím rozhodnutí o zmene (dodatkoch) príloh A a B v dôsledku zaradenia ďalších chemikálií a zmeny aktuálnych záznamov.

2. KONTEXT NÁVRHU

2.1. Štokholmský dohovor

Cieľom Štokholmského dohovoru o perzistentných organických látkach (ďalej len „dohovor“) je ochrana ľudského zdravia a životného prostredia pred perzistentnými organickými látkami (POP). Z dohovoru pre zmluvné strany vyplývajú právne záväzné povinnosti týkajúce sa prijatia opatrení zameraných na eliminovanie alebo obmedzenie výroby a používania POP, ako aj ich dovozu a vývozu. Zmluvné strany sú zároveň povinné prijať opatrenia na obmedzenie alebo eliminovanie únikov v dôsledku neúmyselnej výroby POP, ako aj únikov POP zo zásob a odpadu.

Dohoda nadobudla platnosť 24. februára 2004.

Zmluvnými stranami dohovoru[1] sú Európska únia a jej 27 členských štátov.

2.2. Konferencia zmluvných strán Štokholmského dohovoru

Konferencia zmluvných strán, ktorá bola zriadená podľa článku 19 dohovoru, je riadiacim orgánom Štokholmského dohovoru. Tento orgán zvyčajne zasadá každé dva roky s cieľom monitorovať vykonávanie dohovoru. Zároveň skúma chemikálie, ktoré mu na posúdenie predložil výbor pre posudzovanie POP.

V súlade s článkom 23 dohovoru má každá zmluvná strana jeden hlas. Organizácie regionálnej hospodárskej integrácie (ako EÚ) však využívajú svoje hlasovacie právo s počtom hlasov, ktorý sa rovná počtu ich členských štátov, ktoré sú zmluvnými stranami dohovoru.

2.3. Pripravovaný akt konferencie zmluvných strán

Na deviatom riadnom zasadnutí, ktoré sa uskutoční v období od 29. apríla do 10. mája 2019, konferencia zmluvných strán zváži prijatie rozhodnutí o zaradení ďalších chemikálií do zoznamu v prílohe A, B a/alebo C k dohovoru alebo o zmene aktuálnych záznamov v daných prílohách.

Účelom pripravovaných aktov je zaradenie ďalších chemikálií do zoznamu v prílohe A, B a/alebo C k dohovoru alebo zmena aktuálnych záznamov v daných prílohách. Na dané chemikálie sa v dôsledku ich zaradenia do zoznamu v prílohe A, B a/alebo C budú vzťahovať opatrenia zamerané na eliminovanie alebo obmedzenie ich výroby a používania vrátane obmedzenia alebo eliminovania ich neúmyselných únikov. Cieľom zmeny aktuálnych záznamov je znížiť počet výnimiek z kontrolných opatrení.

Pripravované akty sa stanú záväznými pre zmluvné strany v súlade s článkom 22 ods. 4 dohovoru, v ktorom sa stanovuje: „Návrh, prijatie a nadobudnutie platnosti dodatkov k prílohe A, B alebo C bude predmetom rovnakého postupu, ako je postup pre návrh, prijatie a nadobudnutie platnosti dodatočných príloh k tomuto dohovoru, okrem toho dodatku k prílohe

[1] Ú. v. EÚ L 209, 31.7.2006, s. 1.

A, B alebo C, ktorý nenadobudne platnosť pre danú stranu, ktorá predložila vyhlásenie týkajúce sa dodatku k týmto prílohám podľa odseku 4 článku 25. V tomto prípade každý takýto dodatok nadobudne pre danú stranu platnosť na deväťdesiaty deň odo dňa, keď strana uložila u depozitára svoju ratifikačnú listinu, listinu o prijatí, schválení alebo o prístupe k tomuto dodatku.“

3. POZÍCIA, KTORÁ SA MÁ ZAUJAŤ V MENE ÚNIE

Komisia navrhuje Rade, aby sa rozhodla, že na deviatom zasadnutí konferencie zmluvných strán podporí v mene Únie rozhodnutia týkajúce sa zmeny príloh A a B k dohovoru. Vďaka uvedeným rozhodnutiam sa do zoznamu v prílohe A zaradia ďalšie chemikálie, v dôsledku čoho sa na ne budú vzťahovať povinnosti vyplývajúce z dohovoru, najmä obmedzenie alebo eliminovanie únikov z úmyselnej výroby a používania. Od konferencie zmluvných strán sa zároveň očakáva prijatie rozhodnutia, ktorým sa vypustia alebo zmenia určité výnimky týkajúce sa používania chemikálie, ktorá sa už v prílohe B k dohovoru uvádza.

Rozhodnutia, ktoré sa konferencii zmluvných strán predkladajú na účely prijatia, vychádzajú z odporúčaní Výboru pre posudzovanie perzistentných organických látok, ktorý je podporným orgánom fungujúcim pod dohľadom konferencie zmluvných strán. Zistilo sa, že chemické látky, ktoré výbor pre posudzovanie POP odporučil zaradiť do zoznamu v prílohe A, spĺňajú kritériá uvedené v prílohe D k dohovoru. Odporúčania výboru pre posudzovanie POP, ktoré sa týkajú vypustenia alebo zmeny výnimiek udelených v súvislosti s používaním chemikálií uvedených v dohovore, vychádzajú z posúdenia dostupných alternatív.

Je nevyhnutné, aby Únia ako líder v oblasti tvorby environmentálnej politiky opätovne potvrdila svoj globálny záväzok podporovať lepšie vykonávanie mnohostranných environmentálnych dohôd a dodržiavanie príslušných noriem. Patrí sem podpora a vykonávanie odporúčaní prijatých vedeckými pomocnými orgánmi zriadenými na základe predmetných dohôd a dodržiavanie kritérií stanovených v uvedených dohodách, z ktorých dané odporúčania vychádzajú.

Táto iniciatíva je navyše v súlade s prioritou Junckerovej Komisie, aby sa EÚ stala silnejším globálnym aktérom, s cieľmi udržateľného rozvoja, najmä dobrým zdravím (3) a zodpovednou spotrebou a výrobou (12), ako aj so 7. environmentálnym akčným programom.

Preto by Únia mala podporiť navrhované rozhodnutia zaradiť dikofol a kyselinu perfluóroktánovú (kyselina pentadekafluóroktánová, PFOA), jej soli a zlúčeniny súvisiace s PFOA do zoznamu v prílohe A. Na tieto chemikálie sa už vzťahujú obmedzenia v zmysle práva Únie, ktoré majú podobný charakter ako obmedzenia vyplývajúce z dohovoru. Nariadením Komisie (ES) č. 2032/2003[2] a rozhodnutím Komisie 2008/764/ES[3] sa zakázalo používanie dikofolu v Únii. Nariadením Komisie (EÚ) 2017/1000[4] sa obmedzilo používanie kyseliny perfluóroktánovej (PFOA), jej solí a zlúčenín súvisiacich s PFOA.

---

[2] Nariadenie Komisie (ES) č. 2032/2003 zo 4. novembra 2003 o druhej fáze 10-ročného pracovného programu uvedeného v článku 16 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/8/ES o uvádzaní biocídnych prípravkov na trh a ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1896/2000 (Ú. v. EÚ L 307, 24.11.2003, s. 1).

[3] Rozhodnutie Komisie (2008/764/ES) z 30. septembra 2008 o nezaradení dikofolu do prílohy I k smernici Rady 91/414/EHS a odobratí povolení pre prípravky na ochranu rastlín obsahujúce túto látku (Ú. v. EÚ L 262, 1.10.2008, s. 40).

[4] Nariadenie Komisie (EÚ) 2017/1000 z 13. júna 2017, ktorým sa mení príloha XVII k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní

V rozhodnutí výboru pre posudzovanie POP č. POPRC-14/2 sa odporúča zaradiť do zoznamu kyselinu perfluóroktánovú (PFOA), jej soli a zlúčeniny súvisiace s PFOA s uvedením určitých zvláštnych výnimiek. Toto odporúčanie vychádza z preskúmania informácií, ktoré predložili zmluvné a zainteresované strany vrátane informácií pochádzajúcich z Únie, a odráža sa v ňom potreba ďalej používať PFOA na určité špecifické účely. Niektoré z predmetných zvláštnych výnimiek by boli pre Úniu potrebné, o čom svedčí nariadenie Komisie (EÚ) 2017/1000, v ktorom sa uvádzajú ustanovenia, na základe ktorých sa PFOA môže naďalej používať na určité špecifické účely.

Únia by mala zároveň podporiť vypustenie alebo zmenu prijateľných účelov a zvláštnych výnimiek týkajúcich sa používania kyseliny perfluóroktánsulfónovej (kyseliny heptadekafluóroktán-1-sulfónovej, PFOS), jej solí a perfluorooktánsulfonylfluoridu (heptadekafluóroktánsulfonylfluorid, PFOSF) v prílohe B. Žiadne prijateľné účely či zvláštne výnimky, ktorých vypustenie sa odporúča, sa už v Únii neuplatňujú.

Treba stanoviť pozíciu, ktorá sa má zaujať v mene Únie na konferencii zmluvných strán, keďže zmeny príloh A a B budú pre Úniu právne záväzné a budú sa musieť zohľadniť v nariadení (ES) č. 850/2004, ktorým sa v Únii vykonáva Štokholmský dohovor.

4. PRÁVNY ZÁKLAD

4.1. Procesnoprávny základ

4.1.1. Zásady

V článku 218 ods. 9 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa stanovujú rozhodnutia, ktorými sa určujú *„pozície, ktoré sa majú prijať v mene Únie v rámci orgánu zriadeného dohodou, keď je tento orgán vyzvaný prijať akty s právnymi účinkami s výnimkou aktov dopĺňajúcich alebo meniacich inštitucionálny rámec danej dohody.“*

Pojem „akty s právnymi účinkami“ zahŕňa akty, ktoré majú právne účinky na základe pravidiel medzinárodného práva, ktorým sa riadi predmetný orgán. Zahŕňa aj nástroje, ktoré nemajú záväzný účinok podľa medzinárodného práva, ale *„môžu rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť obsah právnej úpravy prijatej normotvorcom EÚ“*[5].

4.1.2. Uplatnenie na tento prípad

Konferencia zmluvných strán je orgán zriadený dohodou, konkrétne Štokholmským dohovorom o perzistentných organických látkach.

Akt, ktorý má konferencia zmluvných strán prijať, predstavuje akt s právnymi účinkami. Pripravovaný akt bude záväzný podľa medzinárodného práva v súlade s článkom 22 ods. 4 Štokholmského dohovoru a bude sa musieť premietnuť do nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 850/2004 z 29. apríla 2004 o perzistentných organických znečisťujúcich látkach, ktorým sa mení a dopĺňa smernica 79/117/EHS[6]. Dôvodom je skutočnosť, že v článku 14 ods. 1 uvedeného nariadenia sa vyžaduje zmena jeho príloh I, II a III vždy pri zaradení látky do zoznamu v dohovore.

Pripravovaným aktom sa nedopĺňa ani nemení inštitucionálny rámec dohody.

---

chemikálií (REACH), pokiaľ ide o kyselinu perfluóroktánovú (PFOA), jej soli a látky súvisiace s PFOA (Ú. v. EÚ L 150, 14.6.2017, s. 14).

5 Rozsudok Súdneho dvora zo 7. októbra 2014, Nemecko/Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

6 Ú. v. ES L 158, 30.4.2004, s. 7.

Procesnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 218 ods. 9 ZFEÚ.

4.2. Hmotnoprávny základ

4.2.1. Zásady

Hmotnoprávny základ rozhodnutia podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ závisí predovšetkým od cieľa a obsahu pripravovaného aktu, v súvislosti s ktorým sa zaujíma pozícia v mene Únie. Ak pripravovaný akt sleduje dva ciele alebo obsahuje dve zložky a ak jeden z týchto cieľov alebo jednu z týchto zložiek možno určiť ako hlavnú, zatiaľ čo druhý cieľ alebo druhá zložka je len vedľajšia, rozhodnutie podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ musí byť založené na jedinom hmotnoprávnom základe, a to na tom, ktorý si vyžaduje hlavný alebo prevažujúci cieľ alebo zložka.

4.2.2. Uplatnenie na tento prípad

Hlavný cieľ a obsah pripravovaného aktu sa týkajú oblasti životného prostredia.

Hmotnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 192 ods. 1 ZFEÚ.

4.3. Záver

Právnym základom navrhovaného rozhodnutia by mal byť článok 192 ods. 1 v spojení s článkom 218 ods. 9 ZFEÚ.

2019/0025 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má zaujať v mene Európskej únie na deviatom zasadnutí Konferencie zmluvných strán Štokholmského dohovoru o perzistentných organických látkach, pokiaľ ide o návrhy na zmeny príloh A a B

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 192 ods. 1 v spojení s článkom 218 ods. 9,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) Štokholmský dohovor o perzistentných organických látkach (ďalej len „dohovor“) nadobudol platnosť 17. mája 2004 a v mene Únie bol uzavretý rozhodnutím Rady 2006/507/ES[7].

(2) Štokholmský dohovor sa v Únii vykonáva nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 850/2004 z 29. apríla 2004[8].

(3) Podľa článku 8 dohovoru konferencia zmluvných strán rozhodne, či sa daná chemikália zaradí do zoznamu v prílohe A, B a/alebo C, pričom určí príslušné kontrolné opatrenia.

(4) Očakáva sa, že na deviatom zasadnutí konferencie zmluvných strán Štokholmskému dohovoru dôjde k prijatiu rozhodnutí o zaradení ďalších chemikálií do zoznamu v prílohe A a o zmene aktuálneho záznamu v prílohe B.

(5) Je vhodné stanoviť pozíciu, ktorá sa má v mene Únie zaujať na konferencii zmluvných strán, keďže predmetné rozhodnutia budú pre Úniu záväzné.

(6) V záujme ochrany ľudského zdravia a životného prostredia pred ďalšími únikmi dikofolu a kyseliny perfluóroktánovej (PFOA), jej solí a zlúčenín súvisiacich s PFOA je potrebné obmedziť alebo eliminovať výrobu a používanie týchto chemikálií na celosvetovej úrovni a podporiť ich zaradenie do zoznamu uvedeného v dohovore. Okrem toho je potrebné ďalej obmedzovať alebo eliminovať používanie kyseliny perfluóroktánsulfónovej (PFOS), jej solí a perfluorooktánsulfonylfluoridu (PFOSF), a to vypustením alebo zmenou prijateľných účelov alebo zvláštnych výnimiek, ktoré sa uvádzajú v prílohe B,

---

[7] Rozhodnutie Rady 2006/507/ES zo 14. októbra 2004 o uzavretí Štokholmského dohovoru o perzistentných organických látkach v mene Európskeho spoločenstva (Ú. v. EÚ L 209, 31.7.2006, s. 1).

[8] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 850/2004 z 29. apríla 2004 o perzistentných organických znečisťujúcich látkach, ktorým sa mení a dopĺňa smernica 79/117/EHS (Ú. v. ES L 158, 30.4.2004, s. 7).

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

1. Pozícia, ktorá sa má v mene Únie zaujať na deviatom zasadnutí Konferencie zmluvných strán Štokholmského dohovoru, je v súlade s relevantnými odporúčaniami Výboru pre posudzovanie perzistentných organických látok podporiť:

   – zaradenie dikofolu do zoznamu v prílohe A k dohovoru bez zvláštnych výnimiek,

   – zaradenie kyseliny perfluóroktánovej (PFOA), jej solí a zlúčenín súvisiacich s PFOA do prílohy A s uvedením zvláštnych výnimiek pre výrobu polovodičov alebo s nimi súvisiacich elektronických zariadení, fotografických emulzií nanášaných na filmy, textílií odolných voči oleju a vode slúžiacich na ochranu pracovníkov pred nebezpečnými kvapalinami, ktoré predstavujú riziko pre ich zdravie a bezpečnosť, invazívnych a implantovateľných zdravotníckych pomôcok, hasiacej peny na potláčanie pár unikajúcich z kvapalného paliva a na hasenie horiacich kvapalných palív,

   – vypustenie nasledujúcich „prijateľných účelov“ zo záznamu týkajúceho sa kyseliny perfluóroktánsulfónovej (PFOS) a jej derivátov zo zoznamu v prílohe B k dohovoru: fotosnímkovanie, letecké hydraulické kvapaliny, určité zdravotnícke pomôcky [napr. vrstvy z kopolyméru etyléntetrafluóretylénu (ETFE) a výroba ETFE neprepúšťajúceho röntgenové lúče, diagnostické zdravotnícke pomôcky *in vitro* a CCD farebné filtre], fotorezistentné a antireflexné nátery pre polovodiče, leptadlo pre viaczložkové polovodiče a keramické filtre,

   – vypustenie nasledujúcich „zvláštnych výnimiek“ zo záznamu týkajúceho sa kyseliny perfluóroktánsulfónovej (PFOS) a jej derivátov zo zoznamu v prílohe B k dohovoru: fotošablóny v priemyselných odvetviach polovodičových a tekutých kryštálov (LCD), pokovovanie (pokovovanie tvrdými kovmi) a pokovovanie (dekoratívne pokovovanie), elektrické a elektronické súčiastky pre niektoré farebné tlačiarne a farebné kopírovacie zariadenia, insekticídy na boj proti dovezeným červeným mravcom a termitom, produkcia nafty chemickou cestou,

   – zmena „prijateľného účelu“ týkajúceho sa PFOS a jej derivátov v prípade výroby a použitia hasiacej peny s uplatnením „zvláštnej výnimky“ pri používaní hasiacej peny na potláčanie pár unikajúcich z kvapalného paliva a na hasenie horiacich kvapalných palív,

   – zmena „prijateľného účelu“ týkajúceho sa PFOS a jej derivátov v prípade použitia v hmyzových návnadách na boj proti listožravým mravcom druhov *Atta* spp. a *Acromyrmex* spp. v dôsledku zahrnutia sulfuramidu a so spresnením, že „prijateľný účel“ sa týka len poľnohospodárskeho použitia.

2. Vzhľadom na vývoj na deviatom zasadnutí konferencie zmluvných strán Štokholmského dohovoru môžu zástupcovia Únie po porade s členskými štátmi na základe koordinácie na mieste, a to bez toho, aby k tomu Rada vydávala ďalšie rozhodnutie, odsúhlasiť ďalšie úpravy tejto pozície.

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Komisii.

V Bruseli

Za Radu
predseda